

Mga bearing surface at pagkapudpod

Ang pahinang ito ay isinalin ng makina at hindi pa nasusuri ng isang doktor. Ang **bersyong Ingles** ang siyang opisyal.

Ang iyong nararamdaman

Ang bawat artificial hip ay nakakaranas ng kaunting pagkapudpod sa paggamit. Ang mga gumagalaw na surface ay nagkikiskisan, at may mga maliliit na particle na natatanggal sa paglipas ng panahon. Karaniwan, ang mas matigas na surface ang nagpupudpod sa mas malambot. Para sa karamihan ng mga tao, nangyayari ito nang mabagal at hindi nagdudulot ng anumang problema.

Kapag naipon ang pagkapudpod, ang mga maluwag na particle ay maaaring makairita sa tissue sa paligid ng iyong balakang. Maaari itong magdulot ng sakit sa malalim na bahagi ng singit, na kung minsan ay kumakalat sa hita. Maaaring mapansin mo ang pamamaga malapit sa joint. Ang sakit ay madalas na sumisidhi pagkatapos ng aktibidad at may tendensiyang gumaan kapag nagpapahinga. Para sa ilang tao, nakakaabala ito sa kanilang pagtulog sa gabi.

Ang pagkapudpod ay maaari ring magpaluwag sa kapit sa pagitan ng implant at ng iyong buto. Ang mga pang-araw-araw na gawain na nagbibigay ng load sa balakang, tulad ng pagbangon mula sa mababang upuan, pagakyat sa hagdan, o paglalakad patungo sa letterbox, ay maaaring maging mas mahirap o hindi komportable. Maaaring maramdaman mo na ang joint ay hindi na kasing-stable ng dati.

Ang ilang mga lumang kombinasyon ng implant ay nagdulot ng mas maraming pagkapudpod kaysa sa iba. Ang mga metal-on-metal hip, kung saan ang parehong gumagalaw na surface ay metal, ay nagdulot ng mga problema para sa ilang tao. Ang mga ito ay maaaring humantong sa sakit sa singit, pamamaga, at kung minsan ay isang bukol o sac na puno ng fluid malapit sa joint. Ang ilang mga tao na may ganitong mga hip ay napansin din ang panghihina ng mga kalamnan sa paligid ng puwit. Ang uri ng bearing na ito ay bihirang gamitin na ngayon.

Kung ang iyong balakang ay naging masakit o namaga, maaaring suriin ng iyong surgeon kung may pagkapudpod. Karaniwan itong kinapapalooban ng mga plain X-ray, at kung minsan ay scan tulad ng ultrasound o MRI upang tingnan ang mga soft tissue sa paligid ng joint. Ang mga pagsusuring ito ay maaaring makadetekta ng pagkapudpod nang maaga, madalas bago pa ito magdulot ng malalang pinsala. Ang maagang pagtuklas dito ay maaaring mangahulugan ng mas maliit na operasyon, kung saan papalitan lamang ang plastic liner at ang ball, sa halip na ang buong implant.

Ang regular na long-term check-up ay bahagi ng pag-aalaga sa isang pinalitang balakang, kahit na pakiramdam mo ay mabuti ka. Kung mapansin mo ang bagong sakit, pamamaga, o pagbabago sa pakiramdam ng iyong balakang, ipaalam ito sa iyong surgical team sa halip na maghintay para sa iyong susunod na nakatakdang pagbisita.

Ano ang aktwal na nangyayari

Ang isang pinalitang balakang (replaced hip) ay gumagana gaya ng isang bola na nakaupo sa isang socket. Ang bola at ang liner ng socket ay dumudulas sa isa't isa sa tuwing gumagalaw ka. Tinatawag ng mga siruhano ang mga gumagalaw na surface na ito na bearing, sa katulad na paraan kung paano umiikot ang gulong sa isang bearing. Ang lahat ng bearing ay naglalabas ng maliliit na particle habang nagkikiskisan. Unti-unting kinakain ng mas matigas na surface ang mas malambot na surface.

Itinuturing ng iyong katawan ang mga particle na ito bilang mga hindi gustong debris. Bilyon-bilyon sa mga ito ang maaaring maipon sa paglipas ng mga taon. Kapag masyado na itong marami, ang tissue sa paligid ng balakang ay nagiging inflamed. Ang inflammation na iyon ay maaaring unti-unting kumain sa buto na humahawak sa implant sa puwesto nito. Tinatawag itong osteolysis, na nangangahulugan lamang ng pagkawala ng buto (bone loss) sa paligid ng isang implant. Ito ang dahilan kung bakit ang pagkapudpod (wear) ay maaaring magpaluwag sa isang balakang na dati ay matatag.

Mahalaga ang uri ng bearing. Karamihan sa mga modernong balakang ay gumagamit ng metal ball na gumagalaw sa isang matibay na plastic liner. Ang kombinasyong ito ay may mahabang track record at siyang karaniwang pinipili ngayon. Ang ilang mga lumang balakang ay gumagamit ng metal na kumikiskis sa metal. Ang mga ito ay naglalabas ng mga cobalt at chrome particle na maaaring makairita sa soft tissue, at ang uri na ito ay halos tuluyan nang iniwan.

Bumabilis ang pagkapudpod kapag may nagkamali sa pagitan ng mga surface. Ang isang gasgas sa metal ball ay maaaring gumalos sa plastic. Gayundin ang isang ligaw na fragment ng semento o isang piraso ng metal na naipit sa joint. Kung ang mga parte ay nakapwesto sa bahagyang maling anggulo, ang mga surface ay maaaring magkiskisan nang hindi pantay at mapudpod nang mas mabilis. Ang iyong sariling pattern ng paglalakad ay may papel din dito.

Ang mga sintomas na nabasa mo sa itaas ay direktang resulta ng prosesong ito. Ang inflamed tissue ay nagdudulot ng malalim na sakit sa singit (groin pain) at pamamaga. Ang pagkawala ng buto ay nagpapaluwag sa implant, kaya ang mga hagdan at mababang upuan ay nagiging mas mahirap. Mahalaga ang maagang pagtukoy sa pagkapudpod dahil ang pagkawala ng buto ay pinakamadaling gamutin bago ito lumala.

Ano ang maaari naming gawin tungkol dito

Ang pagkapudpod ay karaniwang nabubuo nang mabagal.

Ang unang hakbang ay madalas na pag-observa at pag-aadjust. Binabantayan naming mabuti ang pagkapudpod sa pamamagitan ng regular na mga X-ray, dahil ang pagsukat kung gaano kabilis numinipis ang plastic liner ay

tumutulong sa amin na matukoy ang panganib ng pagkawala ng buto (bone loss) sa paligid ng implant. Kung ang iyong mga sintomas ay mild, maaaring hilingin sa iyo na bawasan ang mga high-impact activity tulad ng pagtakbo o pagtalon, na nagbibigay ng mas kaunting puwersa sa implant. Ang physiotherapy ay makakatulong sa mga walking pattern at sa lakas ng mga kalamnan sa paligid ng iyong balakang. Karaniwan naming binibigyan ang approach na ito ng ilang buwan bago magpasya kung ito ay sapat na.

Ang gamot ay maaaring magpakalma sa sakit habang binabantayan namin ang mga bagay-bagay. Ang mga simpleng pain reliever at anti-inflammatory, na iniinom ayon sa direktiba ng iyong GP, ang karaniwang panimulang punto. Kung ang iyong balakang ay may metal-on-metal bearing, sinusuri rin namin ang mga metal level sa iyong dugo at nag-aayos ng isang espesyal na uri ng MRI scan na kayang makakita nang malinaw lampas sa metal. Ang mga pagsusuring ito ay naghahanap ng iritasyon sa soft tissue sa paligid ng joint, na maaaring hindi makita ng mga blood test lamang.

Ang operasyon ay isinasaalang-alang kapag ang pagkapudpod ay nagdulot na ng tunay na pinsala o kung ang iyong sakit ay hindi na humuhupa. Kung ang implant shell ay nananatiling matatag na nakakabit sa iyong buto, maaari kaming magsagawa ng mas maliit na operasyon, kung saan papalitan lamang ang plastic liner at ang ball ng mga bago. Kung ang mga parte ay lumuwag na, o ang bone loss ay masyado nang malala, kailangang palitan ang buong implant. Para sa mga balakang na may pudpod na metal joint surface na nakapinsala sa nakapalibot na tissue, tinatanggal namin ang anumang apektadong tissue at muling binubuo ang balakang gamit ang mga modernong bearing material.

Ang tamang opsyon ay nakadepende sa kung aling mga parte ang pudpod, kung gaano sila katatag, at kung gaano karaming buto ang natitira para magamit. Ipapaliwanag namin sa iyo ang ipinapakita ng mga scan at kung ano ang kinapapalooban ng bawat pagpipilian, at magpapasya tayo nang magkasama sa planong angkop para sa iyo.

Ano ang dapat asahan

Para sa karamihan ng mga tao, ang modernong hip replacement ay mabagal mapudpod at hindi nagdudulot ng problema sa loob ng maraming taon. Ang karaniwang kombinasyon ngayon, isang metal ball na gumagalaw sa isang matibay na plastic liner, ay may malakas na track record sa unang 10 hanggang 15 taon ng paggamit. Ang mga ceramic surface, kung saan ang parehong gumagalaw na bahagi ay isang napakatigas at pinakintab na materyal, ay nananatili ring maayos sa mahabang panahon.

Kung ang pagkapudpod ay nagdudulot ng mga problema, karaniwan itong nabubuo nang unti-unti sa halip na biglaan. Ang pananakit ng singit (groin pain) at pamamaga na inilarawan kanina ay may tendensiyang lumala sa loob ng mga buwan at taon, hindi mga araw. Ang maagang pagtuklas nito ay nagdudulot ng malaking pagkakaiba. Kapag regular na sinusuri, ang isang napupudpod na balakang ay madalas na magagamot bago pa lumala ang pagkawala ng buto (bone loss), kung minsan sa pamamagitan ng isang mas maliit na operasyon upang palitan lamang ang liner at ang ball.

Ang pagpapabaya sa isang pudpod na balakang ay bihirang magresulta sa mabuti. Patuloy na naiipon ang mga particle, patuloy na kinakain ng pamamaga (inflammation) ang buto, at ang balakang na dati ay maaaring naayos sa pamamagitan ng isang mas maliit na operasyon ay maaaring humantong sa pangangailangan ng isang

full replacement. Sa mga metal-on-metal hip, mas mataas ang mga panganib. Ang mga taong may ganitong mga bearing ay nahaharap sa mas malaking pagkakataon na mangailangan ng revision surgery kaysa sa mga taong may iba pang uri ng bearing, at ang ilan ay nagkakaroon ng pinsala sa soft tissue na nangangailangan ng maingat na pagsubaybay gamit ang mga blood test at scan.

Ang ilang mga numero ay nagbibigay ng ideya sa saklaw nito. Humigit-kumulang 7 sa 100 tao na may conventional bearings ang nag-uulat ng pananakit ng singit pagkatapos ng hip replacement. Tumataas ito sa 15 sa 100 sa mga metal-on-metal hip at 18 sa 100 pagkatapos ng hip resurfacing. Sa mga taong 40 taong gulang o mas bata, humigit-kumulang 90.5% ng mga hip resurfacing ay gumagana pa rin nang maayos pagkalipas ng 7 taon, nang hindi nangangailangan ng isa pang operasyon, na mas mababa kaysa sa nakakamit ng mga modernong bearing. Ang mga ceramic-on-ceramic at ceramic-on-plastic bearing ay halos magkapareho ang track record hanggang 15 taon.

Walang bearing na walang problema, at walang resulta ang maaaring ipangako. Ang sinusuportahan ng ebidensya ay ito: ang mga modernong bearing ay mas mabagal mapudpod, nagdudulot ng mas kaunting komplikasyon, at nagbibigay sa iyong replacement hip ng pinakamahusay na pagkakataon na tumagal. Ang mga regular na check-up, tapat na pag-uusap tungkol sa anumang bagong sintomas, at maagang pagkilos kapag may nagbago ay ang mga bagay na pumipigil sa isang napupudpod na balakang na maging isang mas malaking problema.

Kailan dapat magpatingin

Karamihan sa mga pinalitang balakang (replaced hips) ay dahan-dahang naluluma nang walang sintomas, ngunit may ilang mga pagbabago na nangangailangan ng agarang pagsusuri. Magpatingin sa iyong GP kung mayroon kang bago o lumalalang sakit sa singit, pamamaga sa paligid ng joint, o isang bukol na may likido malapit sa iyong balakang na hindi nawala pagkatapos ng ilang linggo. Humingi ng pagsusuri mula sa isang espesyalista kung ang iyong balakang ay pakiramdam mo ay hindi na kasing-stable ng dati, kung ang pag-akyat sa hagdan o pag-upo sa mabababang upuan ay kapansin-pansing naging mas mahirap, o kung may naririnig kang bagong tunog gaya ng pag-iingit (squeaking) o pag-click mula sa joint. Pumunta sa emergency department kung ikaw ay natumba at hindi kayang itukod ang bigat sa binti, o kung ang balakang ay biglang naging napakasakit, mainit, at namamagang may kasamang lagnat, dahil ang mga ito ay nangangailangan ng assessment sa mismong araw na iyon.